

Regeling Onbevoegde Docenten voCampus

Vaststelling CvB: 22 april 2024
Instemming GMR: 26 april 2024

Regeling onbevoegde docenten bij voCampus

Bevoegdheid leraren in het voortgezet onderwijs

Het is wettelijk vastgelegd waaraan de benoeming of tewerkstelling van leraren in het voortgezet onderwijs moet voldoen. In de cao vo is dit opgenomen in artikel 9.4

Wanneer geeft een leraar bevoegd les?

Naast een verklaring omtrent het gedrag is de belangrijkste vereiste dat de leraar in het bezit is van een getuigschrift hoger onderwijs, waaruit blijkt dat hij voldoet aan de bekwaamheidseisen voor het vak waarin hij lesgeeft. Kort gezegd: hij moet een diploma bezitten van een passende lerarenopleiding.

Uitzonderingen

De wet laat de ruimte om in uitzonderingsgevallen een leraar te benoemen die (nog) niet voldoet aan de juiste bekwaamheidseisen. We noemen deze leraren tijdelijk benoembaar. De inzet van deze onbevoegde leraren is alleen voor een bepaalde tijd en/of onder bepaalde voorwaarden toegestaan. (zie pagina 3 onder benoembaar) Volledig onbevoegde leraren moeten na één jaar in opleiding; wie niet over de juiste bevoegdheid beschikt (ander vak, ander niveau), heeft daarvoor twee jaar de tijd, een termijn die onder bepaalde omstandigheden één keer mag worden verlengd.

Toezicht door onderwijsinspectie

Bevoegd lesgeven is onderdeel van het onderzoekskader 2021 Voortgezet Onderwijs. In het kader is opgenomen dat het bestuur zorgt voor bekwaam en bevoegd personeel op alle scholen. Het bestuur maakt mogelijk dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt en de juiste bevoegdheid haalt voor het vak waarvoor het wordt ingezet waar dat nog niet het geval is. Dit betekent dat bevoegdheden in elk onderzoek besproken kunnen worden. Dat kan in een vierjaarlijks onderzoek zijn, in een specifiek onderzoek of naar aanleiding van signalen. Het bestuur moet zich hierover kunnen verantwoorden aan de inspectie. Een eventuele herstelopdracht zal altijd gericht zijn aan het bestuur, niet aan de individuele docent. Hier ligt een gedelegeerde opdracht van het bestuur aan de diverse scholen.

Scholingstraject pabo-gediplomeerden

Pabo-gediplomeerden die het certificaat "Groepsleerkracht onderbouw vmbo basis- en kader" hebben behaald, staan voortaan bevoegd voor de klas in de onderbouw van het vmbo basis- en kader. In regelgeving is nu vastgelegd dat zij in deze leerwegen les mogen geven in de vakken Nederlands en Rekenen-wiskunde en de gevolgde keuzevakken die op het certificaat staan vermeld. Een pabo-gediplomeerde is bevoegd vanaf het moment dat het certificaat is behaald. De bevoegdheid is persoonsgebonden en niet gerelateerd aan de school waar een pabo-gediplomeerde werkzaam is. (bron: Inspectie van het Onderwijs, Ministerie OCW)

1 Bevoegd of benoembaar in het voorgezet onderwijs?

Wanneer is een leraar bevoegd?

Een leraar is bevoegd als deze een diploma van een lerarenopleiding heeft. Op dit diploma staat een bevoegdheid voor een bepaald vak (eerstegraads of tweedegraads).

Wanneer is een leraar benoembaar?

Heeft een leraar niet het juiste diploma om bevoegd les te geven? In de volgende gevallen kan de leraar toch benoembaar zijn en les mogen geven:

- **Tijdelijke vervanger bij afwezigheid en vacatures die moeilijk in te vullen zijn**
Een tijdelijke vervanger mag maximaal 1 jaar lesgeven. Daarna moet deze in opleiding om te kunnen blijven lesgeven.
- **Leraren die al een vakbevoegdheid hebben en lesgeven in een ander vak**
Deze leraar is 'andersbevoegd'. Hij mag maximaal 2 jaar lesgeven en moet in opleiding gaan voor dat vak. Deze periode mag met 2 jaar worden verlengd.
- **Studenten van lerarenopleidingen**
De student mag 5 maanden tot maximaal 2 jaar benoembaar lesgeven. Hoelang ze dat mogen doen, is afhankelijk van hun opleiding. Studenten van hbo-lerarenopleidingen moeten WPL-2a +2b behaald hebben voordat ze les mogen geven.
- **Zij-instromers met een geschiktheidsverklaring**
De zij-instromer mag maximaal 2 jaar benoembaar lesgeven. Deze periode mag met 2 jaar worden verlengd.
- **Leraren met een tweedegraads bevoegdheid op eerstegraads uren**
In dit geval is de leraar 'onderbevoegd'. Hij mag maximaal 1 jaar eerstegraads lesgeven. Voorwaarde is dat hij meer dan de helft van zijn lessen in de onderbouw geeft. De school mag deze constructie voor maximaal 5% van de lessen in de bovenbouw toepassen. Scholen moeten dit melden bij de Inspectie van het Onderwijs.
- **Leraren die een vak geven waar geen bevoegdheid geldt**
In sommige gevallen is voor een vak geen vakbevoegdheid noodzakelijk, bijv. rekenen of godsdienstonderwijs. In die gevallen moet een leraar een andere geldige bevoegdheid hebben voor het VO. Deze leraar is dus andersbevoegd.
- **Gastdocenten**
Een gastdocent heeft belangrijke kennis uit de samenleving of het bedrijfsleven. Mensen met kennis van een vak kunnen een beperkt aantal uren lesgeven als gastdocent. Hiervoor is geen onderwijsbevoegdheid nodig. De gastdocent valt onder de verantwoordelijkheid van een bevoegde leraar. Een gastdocent mag gemiddeld 6 uur per week lesgeven.

2 Bepalingen in de cao vo en de ketenregeling

Artikel 9.4. cao vo 23-24 aanstelling van onbevoegde leraar

Wat zegt de cao over aanstelling van de onbevoegde leraar

1. Een werknemer die geen enkele wettelijke onderwijsbevoegdheid voor het voortgezet onderwijs bezit, wordt voor ten hoogste 2 jaar in een leraarsfunctie benoemd, gedurende maximaal 3 arbeidsovereenkomsten. (ketenregeling)
2. De werkgever stelt bij aanvang van de arbeidsovereenkomst in overleg met de onbevoegde leraar een **studieplan** op, waarin facilitering in tijd en geld zijn vastgelegd, dat leidt tot het behalen van een wettelijke onderwijsbevoegdheid voor het voortgezet onderwijs binnen 2 jaar.
3. De werkgever verleent aan de onbevoegde leraar studieverlof voor studieactiviteiten die onder werktijd plaatsvinden.
4. Indien de onbevoegde leraar na 2 jaar geen wettelijke onderwijsbevoegdheid heeft behaald, kan **in bijzondere gevallen** de arbeidsovereenkomst daarna ten hoogste nog twee keer met 1 jaar worden verlengd.
5. Het bepaalde in lid 4 betreft een **afwijking van de wettelijke ketenbepaling conform artikel 7:668a lid 5 BW**, die voortkomt uit de intrinsieke aard van de bedrijfsvoering binnen de sector voortgezet onderwijs waarbij continuïteit, kwaliteit en het bevorderen van bevoegde leraren in het onderwijs gewaarborgd is. Vanaf 1 augustus 2022 treedt de Wet implementatie EU-richtlijn transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden in werking. De bepaling in dit lid betreft geen verplichting van de werkgever in die zin van het vanaf dat moment geldende artikel 7:611a lid 2 B. 50 CAO 2023/2024. De afwijkingsmogelijkheid sluit aan bij artikel 33 Wet op het voortgezet onderwijs (WVO).
6. Zolang de leraar geen wettelijke onderwijsbevoegdheid bezit, kan hij uitsluitend benoemd worden in de leraarsfunctie LB.
7. Onmiddellijk na het behalen van een wettelijke onderwijsbevoegdheid ontvangt de leraar een **arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd** met de bij zijn functie behorende schaal zodra de leraar ten minste 12 maanden in dienst is bij werkgever.
8. Dit artikel is niet van toepassing op: a. de leraar met een arbeidsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 9.2. lid 4 onder a en b; b. de leraar die belast is met onderwijs in een vak waarvoor de wetgever geen wettelijke onderwijsbevoegdheid verplicht heeft gesteld.
9. Op de onbevoegde leraar die op 31 juli 2011 reeds in dienst was bij de werkgever is lid 6 niet van toepassing. Voor deze leraar gelden de overige bepalingen met ingang van 1 augustus 2011, met dien verstande dat een reeds opgesteld studieplan van kracht kan blijven.

3 Afspraken voor de werkpraktijk

Voorwaarden cao en studieplan

In de cao artikel 9.4.lid 2 staat dat de werkgever bij aanvang van het dienstverband een studieplan opstelt met de onbevoegde docent. In voorkomende gevallen zal dit de afdelingsleider zijn. Van belang is dat zij als vertegenwoordiger van de werkgever een gesprek met de medewerker hebben. Behalve een studieplan opstellen, moeten zij in overleg met de medewerker de randvoorwaarden vast stellen. Belangrijk is dat je vastlegt wanneer de medewerker verwacht de bevoegdheid te behalen.

Verlengen na 2 jaar kan slechts als er zwaarwegende redenen zijn voor uitstel. Als dat niet in beeld wordt gebracht, wordt de overeenkomst met de medewerker in principe beëindigd.

Er is dus een groot belang voor de medewerker en de werkgever om dit gesprek te voeren en het studieplan in het personeelsdossier te bewaren. Het is aan de leidinggevende en de medewerker om de voortgang van de studie te bewaken.

Het studieplan (**bijlage 1**) dient ook als onderlegger voor de inspectie voor het geval zij vragen of er een opleidingsplan is en tevens als getekend exemplaar waar de medewerker zich verplicht een inspanningsverplichting te hebben om de bevoegdheid te behalen.

Alle onbevoegde leraren dienen per direct een studieplan te tekenen (evt. in combinatie met studiefaciliteiten regeling of lerarenbeurs) ook als er al afspraken zijn met onbevoegden leggen we ze opnieuw vast in bijgaande overeenkomsten. Op voorwaarde dat ze aan de CAO eisen voldoen en een opleiding zijn gestart en die binnen de gestelde termijn van twee jaar afronden. Bij hoge uitzondering mogen we een verlenging geven van twee keer een jaar. Deze bijzondere gevallen dienen steeds te worden vastgelegd in het jaarlijkse studieplan.

De onbevoegde docent verplicht zich hiermee ook om jaarlijks in mei aan de rector van de school verantwoording af te leggen over de studievorderingen door een overzicht te verstrekken. Indien noodzakelijk kunnen hiermee bijzondere gevallen worden onderbouwd, waardoor door de rector uitstel kan worden verleend met maximaal 2x 1 jaar.

Op basis van de ingezonden documenten neemt de rector een besluit over het uitstel. In het geval de rector het uitstel toestaat, zullen de leraar en de rector de afspraken in een brief bevestigen en een aan de nieuwe situatie aangepast studieplan tekenen.

Aanstelling onbepaalde tijd met ontbindende voorwaarden

Indien in exceptionele gevallen een onbevoegde leraar na 4 jaar niet de bevoegdheid heeft gehaald, maar het bestuur er vertrouwen in heeft dat dit alsnog bereikt kan worden binnen beperkte afspraken, dan is het mogelijk om de leraar aan te stellen voor onbepaalde tijd onder ontbindende voorwaarden. Voorbeeld brief in **bijlage 2**.
Gecheckt PvdB 4 maart 2024

Bijlage 1 Studieplan behalen bevoegdheid

Overeenkomst studieplan behalen bevoegdheid

Ondergetekenden

de heer/mevrouw <voornamen - naam>, geboren op <datum>, verder te noemen <naam>

en

Afdelingsleider <naam> van <naam school>

komen het volgende overeen.

- 1) <naam> is gestart/begint op <datum> met de opleiding voor <eerstegraads/tweedegraads> docent voor het vak <vak> .
- 2) De opleiding vindt plaats op <naam instituut> te <plaats>.
- 3) <naam> zal op <datum> de opleiding succesvol hebben afgerond en in het bezit zijn van de onderwijsbevoegdheid uit het eerste lid.
- 4) (Indien van toepassing) De school verstrekt aan <naam> een tegemoetkoming in de studiekosten volgens de Regeling Studiefaciliteiten van voCampus.
- 5) <naam> verstrekt jaarlijks vóór 1 mei een overzicht van de studievorderingen aan de rector.
- 6) Indien de rector de studievorderingen als onvoldoende beoordeelt, zal het tijdelijk dienstverband van rechtswege eindigen op 1 augustus van het jaar van de beoordeling.
- 7) Op het moment dat <naam> voorziet dat hij/zij de studie niet binnen de afgesproken termijn kan afronden, vraagt hij/zij de rector onmiddellijk om uitstel onder inzending van een overzicht van de reeds behaalde studieresultaten en een toelichting op de studievertraging.
- 8) Op basis van de ingezonden documenten neemt de rector een besluit over het uitstel. In het geval de rector het uitstel toestaat, zullen < naam> en de rector een aan de nieuwe situatie aangepaste overeenkomst tekenen.

Datum:

Datum:

Handtekening leraar

Handtekening leidinggevende

Bijlage 2 brief aanstelling onbepaalde tijd met ontbindende voorwaarden

LET OP ALLEEN GEBRUIKEN IN ZEER UITZONDERLIJKE GEVALLEN WAARIN DE VERWACHTING IS DAT DE DOCENT OP KORTE TERMIJN ALSNOG DE BEVOEGDHEID HAALT

naam
adres
postcode plaats

Nijmegen, [datum]

Betreft: verlenging arbeidsovereenkomst onbepaalde tijd en voorwaarden
bevoegdheid

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij bevestig ik, namens het bestuur van de Stichting voCampus, dat uw arbeidsovereenkomst met ingang van [datum] voor onbepaalde tijd wordt verlengd. U blijft werkzaam in de functie van docent LB voor [0,0] fte. U verricht uw werkzaamheden op [school], locatie [locatie]. De bij uw functie geldende maximumschaal is LB volgens de cao VO. U wordt ingedeeld in trede [0].

U bent vanaf [datum] in dienst van voCampus, maar nog niet in het bezit van de lesbevoegdheid voor het vak waarvoor u bent benoemd, dan wel een andere lesbevoegdheid heeft voor een ander vak in het Voortgezet Onderwijs. Aan de verlenging van uw arbeidsovereenkomst zijn daarom strikte afspraken verbonden. Onze docenten dienen conform de Wet op het Voortgezet Onderwijs en de Wet BIO immers allemaal bevoegd te zijn om de lessen te verzorgen. Ook de overheid stuurt steeds strenger op bevoegde docenten voor de klas. Wij hebben daarom afspraken met u gemaakt. Als u deze afspraken niet nakomt, zullen wij overgaan tot beëindiging van uw arbeidsovereenkomst.

Wij hebben reeds gebruik gemaakt van de in de cao VO geboden mogelijkheid uw arbeidsovereenkomst twee keer met een jaar te verlengen omdat u na twee jaar nog geen wettelijke onderwijsbevoegdheid had behaald. Verdere ruimte om uw arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd te verlengen is er niet. Bij hoge uitzondering hebben wij daarom afgesproken dat uw arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd wordt verlengd, zij het onder de hiernavolgende uitdrukkelijke voorwaarden.

Wij hebben met u besproken dat het essentieel is dat u uw bevoegdheid alsnog haalt en wel binnen de door ons afgesproken termijn. U liet weten dat u verwacht het diploma op [datum] in uw bezit te hebben. Wij hebben er op dit moment voldoende vertrouwen in dat dit gaat lukken. Dat is ook de reden dat wij u uw contract verlengd hebben.

Tot [datum] stellen wij u in de gelegenheid uw diploma daadwerkelijk te halen. Uw leidinggevende zal een keer per kwartaal met u evalueren en informeren naar de voortgang.

Indien u extra ondersteuning of begeleiding nodig heeft, dient u dit op deze evaluatiemomenten te laten weten. Uiterlijk op [datum] dient u uw originele diploma, waaruit de behaalde bevoegdheid blijkt, te overleggen aan de afdeling P&O.

Bent u op uiterlijk [datum] niet in het bezit van de onderwijsbevoegdheid, dan zullen wij overgaan tot beëindiging van uw dienstverband. U bent dan immers definitief niet bevoegd om uw functie uit te oefenen ondanks dat wij u daarvoor meerdere kansen hebben gegeven. Dat maakt dat van ons als werkgever niet gevergd kan worden de arbeidsovereenkomst te laten voortduren en dat levert een grond voor ontslag op. U heeft dan immers voldoende tijd en gelegenheid gehad om uw bevoegdheid te halen. Het nakomen van de gemaakte afspraken is essentieel. Dat is ook de reden dat we bij u geregeld zullen informeren naar de voortgang.

Als u akkoord bent met het bovenstaande, verzoeken wij u één exemplaar van deze brief voor akkoord te ondertekenen en uiterlijk [datum] te retourneren aan de afdeling P&O. U ontvangt vervolgens de akte van benoeming.

Ik wens u veel succes met het behalen van uw bevoegdheid en spreek de hoop en het vertrouwen uit dat wij u ook in de toekomst kunnen behouden als docent binnen onze school.

Met vriendelijke groet,

[naam]
Akkoord werknemer

Namens het bestuur,

[naam]
rector